

TITEL CASESTUDY: SOCIALE COÖPERATIE SAMEN VOOR HET MILIEU**AUTEUR: SNRSS****THEMA: CIRCULAIRE ECONOMIE**

De sociale coöperatie Samen voor het milieu is in 2019 opgericht door twee rechtspersonen - de Powidz-gemeente en de Ostrowite-gemeente uit de regio Wielkopolska. Het doel van de oprichting van de coöperatie was het creëren van een entiteit die taken uitvoert op het gebied van gemeentelijk afvalbeheer en tegelijkertijd de professionele en sociale activering van de inwoners van beide gemeenten mogelijk maakt. Momenteel heeft de coöperatie 17 mensen in dienst.

De coöperatie is een interessant voorbeeld van de betrokkenheid van vele belanghebbenden om gemeenschappelijke doelen te bereiken. De belangrijkste daarvan zijn:

- de inwoners van gemeenten een hoogwaardige afvalophaaldienst te bieden
- het proces van uitvoering van deze dienst door lokale overheden in eigen hand te nemen;
- het activeren van mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting (in dit geval gaat het om werklozen met alcoholproblemen) die in de twee gemeenten wonen;
- de lokale gemeenschap meer bewust te maken op het gebied van milieubescherming
- het sluiten van de kringloop in het afvalbeheer - met inbegrip van vooral afvalscheiding en waterbesparing.

Het is de moeite waard om enkele van deze doelstellingen uit te werken. Door de oprichting van de sociale coöperatie kreeg de gemeente de controle over het proces van de gemeentelijke afvalinzameling in handen. De lokale overheden kregen extra instrumenten om het proces te stroomlijnen. Dit omvat de mogelijkheid om bij openbare aanbestedingen gebruik te maken van voorbehouden opdrachten. Anderzijds stelt de voortdurende samenwerking met de coöperatie de lokale overheden in staat de activiteiten te verbeteren die erop gericht zijn het ingezamelde afval zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Deze activiteiten worden parallel in twee richtingen uitgevoerd:

- ontwikkeling en modernisering van de infrastructuur en uitrusting van de coöperatie. Dit zal een efficiëntere afvalverwerking mogelijk maken. De coöperatie is van plan haar eigen afvalverwerkingsbasis te bouwen (met inbegrip van bijvoorbeeld een biocomposteringsinstallatie), wat op lange termijn zowel het milieu zal beschermen als de prijs van de diensten zal verlagen;

- het verbeteren van groene vaardigheden bij werknemers en de lokale gemeenschap. Deze activiteiten zijn afgestemd op de behoeften van de doelgroepen. Werknemers van de coöperaties - worden opgeleid om praktische vaardigheden te verwerven: b.v. verwijdering van schadelijk afval of energiebesparing, managers worden geleerd hoe zij innovatieve groene technologieën of financieringsbronnen kunnen vinden; en tenslotte krijgen inwoners van beide provincies - educatieve activiteiten aangeboden, b.v. afvalscheiding.

Er zij op gewezen dat dit lokale, bottom-up activiteiten zijn, wat een positief effect kan hebben op de doeltreffendheid en duurzaamheid ervan. Een sociale coöperatie kan op dit gebied een bijzonder goede partner zijn. Anders dan een traditionele onderneming moet zij bij haar activiteiten rekening houden met sociale factoren - zoals naar binnen gerichte reïntegratieactiviteiten ten behoeve van haar werknemers en naar buiten gerichte activiteiten ten behoeve van lokale gemeenschappen. Het is voor een sociale coöperatie ook gemakkelijker om speciale ontwikkelingsfondsen (bijv. subsidies) te verkrijgen die bedoeld zijn voor het bereiken van educatieve en sociale doelstellingen.

Uitdagingen:

De belangrijkste uitdaging voor de coöperatie is het zoeken naar financieringsbronnen voor de verdere ontwikkeling. De CEO van de coöperatie merkt op dat, hoewel veel oplossingen op conceptueel niveau interessant zijn, het veel moeilijker is om concrete aanbiedingen te vinden als het gaat om investeringen in harde activa zoals apparatuur en infrastructuur. De situatie wordt niet verlicht door de prijsdruk van de belangrijkste opdrachtgevers - lokale overheden, die om voor de hand liggende redenen een zo gunstig mogelijke prijs willen handhaven. De derde uitdaging, ten slotte, is het opbouwen van een netwerk van partners, belanghebbenden en entiteiten die gezamenlijk stappen ondernemen om de kringloop geleidelijk te sluiten en de hoeveelheid niet-wegwerpafval te verminderen. Dit zijn plannen die de coöperatie de komende jaren wil uitvoeren.

Milieu- en/of sociale effecten:

- levering van hoogwaardige gemeentelijke diensten aan de gemeenschap;
- onderwijs in groene vaardigheden voor coöperatieve werknemers en inwoners van de

gemeenschap

- sociale en professionele activering van coöperatieve werknemers

Vragen die voortvloeien uit de casus / het probleem:

- Wat is de problematische situatie die de SE probeert op te lossen? (probleem)
- Waarom hebben ze besloten het op te lossen? Wat drijft hen? (doel)
- Wat zijn de activiteiten van de SE? Wat doen ze om het op te lossen? Welke andere stappen zou je nemen om het probleem op te lossen? (oplossing)
- Wat is hun doelgroep? Wie zijn hun klanten? Wie zijn hun klanten? (klantsegmenten)
- Hoe zullen de activiteiten van de SE de wereld of de situatie ten goede veranderen? (impact)
- En hoe weten ze dat ze dat bereikt hebben? (kerncijfers)
- Wat doet de SE anders? Wat zien hun klanten als de grootste waarde? (unieke waardepropositie)
- Op welke manieren leveren zij hun producten of diensten (kanalen)
- Wat zijn hun belangrijkste kosten en wat is de belangrijkste bron van hun inkomsten? (inkomsten)

Belanghebbenden:

- lokale overheden
- particuliere bedrijven
- individuele klanten

Positieve ethische kwesties in verband met het scenario:

- beroepsactivering van mensen die uitgesloten dreigen te raken
- hoogwaardige sociale dienstverlening door de lokale overheid
- bottom-up activiteiten gericht op milieubescherming

Groene vaardigheden

INKOOPVAARDIGHEDEN, VAARDIGHEDEN OP HET GEBIED VAN AFVALBEHEER, FINANCIËLE VAARDIGHEDEN, ENERGIEVAARDIGHEDEN

SDGS doelen aangepakt:

- 8. Fatsoenlijk werk en economische groei
- 10. Verminderde ongelijkheid
- 12. Verantwoorde consumptie en productie

